

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-sădesc), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Aveșana”, „Băndășana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Bereșana”, „Berzovia”, „Bihoreană”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstr.”, (Mercuria), „Cassa de păstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreană”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chisetețiană”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugireana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundăreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgeșana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geoșana”, „Floria”, „Grănișorul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Insoțire de credit”, (Veștem), „Inst. de credit”, (Mehădia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Lucașfărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Corniareva), „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reun. de împr. și păstrare”, (Ilova-mare), „Răureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-sădesc), „Selăgeana”, „Sentinelă”, „Șercășiana”, „Silvania”, „Șommușana”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Sleaua”, „Târnavăana”, „Tâbleșana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânărtin), „Vulturul”, (Tășnad), „Zărăndeană”, „Zlăgnea”.
 „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânărtin), „Vulturul”, (Tășnad), „Zărăndeană”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe ½ an K 6.—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Congresul cooperativ internațional în Hamburg.

BCU Cluj / Central Library Cluj — Raport special —

La 5 crt. s'a deschis în Hamburg al VIII-lea congres cooperativ internațional sub prezidiul lui W. Maxwell (London) prezidentul „Alianței internaționale a cooperativelor”.

La congres au luat parte 460 de delegați reprezentând 603 însoțiri din toate țările lumii, chiar și din depărtări mari ca: Argentina, India, Japonia, statul Missouri etc. Mai bine este reprezentată — de sine înțeles — Germania cu 144 delegați, apoi Anglia cu 84, Austria cu 30, România cu 8, Ungaria cu 4.

Oficial au fost reprezentate: guvernul Britaniei-mari prin I. I. Dent din Londra Board of Trade, Labour Depart. și guvernul României prin dl Constantin Niculescu-Telega, șef de serviciu în ministerul industriei și comerțului, detașat la Hamburg pentru organizarea de legături comerciale cu România.

Din țările române au fost prezenți în total 18 delegați și anume:

Din România:

I. G. Duca, deputat, București.

Fotin Enescu, directorul Cassei centrale a băncilor populare și cooperativelor sătești, București.

Dr. Ioan Răducan, șef de serviciu în ministerul agric. și comerț., București.

I. D. Georgescu învățător, Vârtej.

Dr. N. Moga, Dimitrie Cartian, N. C. Constantinescu, C. Filipescu, P. Morcovescu, Nic. Socaciu și Ioan Moțoiu.

Din Ungaria: Constantin Popp, Sibiu, totodată ca reprezentant oficial al „Solidarității” și al „Cassei de păstrare (reuniune) din Săliște”, și dnii Ioan Bercan, (Cohalm), Ioanichie Neagoe, (Petrovosela) și Lazar Vraciu, (Dobra).

Din Bucovina: George Tofan, Cernăuți, totodată reprezentant oficial al „Centralei însoțirilor economice române din Bucovina” și dnii Ioan Bolocan și Vas. Străchina (Cernăuți).

Intre cei 4 delegați ai însoțirilor maghiare a fost și dl György Endre, fost ministru, ca reprezentat oficial al Asociației regnicolare a însoțirilor din Ungaria și Seidl A., directorul Centralei însoțirilor de credit Budapesta.

Congresul a avut loc în sala festivă a grădinei zoologice, decorată cu drapelurile tuturor țărilor reprezentate. Limbi oficiale ale debaterilor congresului au fost: limba germană, engleză și franceză.

În ziua primă, Luni în 5 crt. s'a pus în discuțiune raportul anual al conducerii centrale a alianței asupra activității alianței cooperative internaționale dela congresul din Cremona, 1907, încoace. Raportul distribuit pela membrii, după un scurt rezumat făcut de secretarul Alianței, a fost primit cu unanimitate.

Asemenea modificarea statutelor impusă de ramificația, ce a luat în anii din urmă mișcarea cooperative în toate țările civilizate ale lumii și a înmulțirii membrilor alianței.

În ziua a doua 6 Septembrie a. c. s'au prezentat referatele asupra: „*Desvoltării cooperativelor în prezent și în viitor*” și a chestiei: „*Cum pot contribui cooperativele la deslegarea problemei locuințelor*”.

Discuțiile, asupra raportului, a statutelor și a referatelor au fost la nivel înalt și pline de învățăminte prețioase pentru toți participanții.

Între membrii congresului s'au distribuit, pentru a putea urmări cu mai multă cunoștință de cauză desbaterile, toate referatele tipărite în 3 limbi, asupra cărora vom avea ocazia a reveni. Asemenea stau la dispoziție numeroase publicații aparținătoare literaturii cooperativelor.

În ziua primă în oarele de d. a. congresiștii au vizitat pe un vapor portul și au făcut o excursie pe Elba; iar a doua zi au cercetat mai multe cooperative și centrale de cooperative importante din Hamburg.

În ședința a treia de Mercuri, congresul a decis ca viitorul sediu al Alianței să fie Londra.

Ca loc și timp al congresului internațional viitor s'a fixat Glasgow 1913.

În fine după o vie discuție s'au primit următoarele rezoluțiuni:

Al VIII-lea congres cooperativ internațional în Hamburg enunță:

1. Cooperatia, a cărei importanță crește din an în an, la toate popoarele, este o *mişcare socială*, care prin crearea de asociațiuni economice bazate pe principiul *ajutorării reciproce*, are ca scop protejarea intereselor muncii. În consecință cooperatiunile de tot soiul tind într'acolo, ca *bogăția națională să se distribuie într'un mod mai echitabil în favorul clasei muncitoare*, adică să se înmulțească venitele în urma muncii și să se reducă acele venituri, cari provin nu de dreptul din muncă, ci din *posesiunea de mijloace de producțiune și de câștig* (veniturile după întreprinderi, chirii, rente).

2. Toate însoțirile cari lucrează în această direcție, fără privire la organizarea și principiile lor economice, își au *îndreptățirea de existență*. Cu toate acestea influința lor asupra desvoltării mișcării cooperative ca atare și în genere a relațiunilor economice, nu este de egală importanță.

3. Însoțirile de credit, de arândare, de valorizare etc. puse în serviciul meseriașilor, țăranilor și arândașilor etc. sunt înființate cu scopul, ca să ridice și să întărească situația economică și socială a întreprinzătorilor mai mici, cari, deși lucrând — ce-i drept — mai mult după principiile capitaliste — își așteaptă totuș cel mai mare venit din munca lor personală. Ele prin o organizare corespunzătoare ridică producțiunea prin îmbunătățirea mijloacelor de producțiune, micșorează speșele de producțiune prin eliminarea oricăror mijlocitori de prisos între producenți și consumenți și prin ele adică, prin însoțiri se cultivă și întărește însuș spiritul de asociare în popor.

Asociațiunile industriale și agricole își perd valoarea lor economică și socială din momentul când

ele se folosesc spre a urca prețul pentru articolele trebuincioase clasei muncitoare și a favoriza pe nedreptul interesele producătorilor în detrimentul publicului mare. În cazul acesta ele nu sunt mai puțin stricătioase decât cartelele dintre întreprinzători și trusturile.

4. *Însoțirile de producțiune și de muncă compuse din lucrători* au ca scop ameliorarea situației sociale și economice a acestora făcându-le posibil îndeplinirea de lucrări și servicii în condițiile, ca și când ar fi și ei întreprinzători independenți. Ele caută să-și ajungă acest scop măbind plata lucrătorului prin mărirea câștigului antreprenorului. Cu toate acestea experiențele făcute până acum peste tot locul arată, că trebuie să se purceadă cu cea mai mare precauțiune la fondarea ăstorfel de însoțiri. Greutatea cea mai mare o prezintă aici adunarea unui capital corespunzător, precum și lipsa unei conduceri stabile și competente.

Numai acolo unde împrejurările sunt deosebit de priincioase și mai ales unde se poate forma un depozit suficient de produse, se poate privi ca asigurată existența însoțirilor acestora de producțiune.

5. *Însoțirile de consumenți* între cari sunt a se înțelege afară de reuniunile de consum propriu zise și însoțirile de locuință și de zidire, sunt în țările capitaliste de cea mai mare însemnătate, față de oricare alte însoțiri, pentru sprijinirea intereselor muncii în economia națională. Aceasta atât din punctul de vedere al folosului practic, de care sunt în stare a face părtași pe membri lor, cât și mai ales pentru principiile lor economice fundamentale menite să influințeze și să schimbe sistemul economic capitalist.

Scopul acestor societăți de consum este de a proteja pe membrii lor față de orice tendință externă de exploatare, la procurarea de articole trebuincioase de orice fel și anume:

1. Prin procurarea de mărfuri de o calitate bună și ireproșabilă și

2. Prin aceea că ele (însoțirile) vor căuta a delătura după putință câștigul aceluia întreprinzător intermediar, care aduce mărfurile pe piață spre vânzare.

Condiția primă, ca aceste însoțiri să prospereze, este un număr cât mai mare de membrii, cari să se angajeze a-și procura cele trebuincioase numai dela însoțire. În măsura în care consumenții se vor însoți și organiza în astfel de reuniuni, în aceeaș măsură va fi posibil a se forma o *organizare de valorare a muncii*, care să sprijinească clasele muncitorime și să le îlesnească organizarea muncii lor proprii pe bazele cooperării, putând fi angajați și susținuți înșiși membrii în atelierele sau întreprinderile lor proprii.

Organizarea acestor însoțiri de consum e posibilă și va reuși — precum a arătat și experiența — (cazul soc. de consum din Sibiiul N. Red.) numai dacă se bazează pe principiile unei administrări democratice, a plătirii în număr, a nelimitării numărului de membrii, a *fixării prețurilor de vânzare după prețurile de piață locale și a rebonificării față de mem-*

brii a plusurilor rezultate din vânzări. Mai departe se recomandă, ca însoțirile de acest soi să caute după posibilitate a-și adună fonduri proprii nedivizibile și să se dea membrilor singuratici puțința și ocazia a-și plasa economiile lor eventuale în însoțire. Tot în scopul consolidării proprii să caute fiecare însoțire de consum să facă membrilor săi cunoscute principiile, după cari se conduce și să-i crească ca pe niște tovarăși credincioși societății. Fiecare societate de consum să-și marcheze cercul său de acțiune și să respecteze revirurile altor societăți de consum. Concurența între însoțiri de consum e contrară însăși ființei lor ca organizațiuni, cari nu urmăresc câștiguri, ci îndeplinirea unor anumite servicii economice pentru un anumit cerc de consumatori.

6. Asocierile de însoțiri de consum formate anume pentru cumpărări en gros și producțiune în masse mari de articole de consumație, așa numitele *magazine generale* (en gros) sunt nu numai în stare de a promova interesele însoțirilor, ci au posibilitatea de a face să se afirme și în economia națională și mondială principiile cooperatice. Prin ele se face posibilă organizarea muncii și crearea de izvoare de producțiune de model.

Însoțirile *centrale* de cooperative de consum, cari sunt formate sau alăturate de „magazinele de en gros” sau chiar dependente de acestea, servesc pentru a apăra interesele însoțirilor asociate față de orice atacuri dușmănoase, a dezvoltă sistemele de cooperațiune și a ajuta creșterea și cultivarea spiritului de cooperațiune însuși.

7. Prin dezvoltarea întreprinderilor lor comerciale și industriale ajung însoțirile de tot felul în situația de a angaja și ocupa lucrători, *puteri de lucru*. Este datorința lor de a acorda în aceste cazuri personalului lor salare corespunzătoare și condiții de muncă, precum și de a le recunoaște lucrătorilor lor întreaga libertate de asociare. În special au ele (însoțirile) să încheie contracte de tarife speciale cu grupările respective de lucrători acolo, unde nu există atari tarife generale, iar unde există asemenea tarife să insiste, ca acestea să se respecteze. Însoțirile de altă parte pot aștepta cu drept cuvânt ca condițiile-model de lucru și salar puse în vedere lucrătorilor să fie recompensate prin o muncă conștientioasă și productivă.

8. Asociațiile de însoțiri și însoțirile singuraticice să se alătore la „*Alianța cooperativă universală*” în scopul cultivării și dezvoltării cooperației în teorie ca și în praxă. Cu asocierea la mișcarea cooperativă a lumii se creiază o organizație mare internațională cooperativă, un punct central, merit și în stare de a aduce la îndeplinire interese comune mari și se influențează în mod simțit însăși dezvoltarea cooperativă. Unirea tuturor însoțirilor într’o mare însoțire formează totodată și o contrabalansă prețioasă față cu multele diferențe dintre popoare. Ea duce la o înțelegere reciprocă generală a tuturor neamurilor, bazată pe prin-

cipiul egalității și al solidarității și astfel servește și acelui înalt și frumos ideal de a pregăti omenimea pentru pacea universală.

Excursioniștii Români au plecat la Copenhaga pentru studiarea mișcării cooperative din Danemarca probabil Joi, în 8 crt., conduși de delegații danezi dela congres.

O lichidare.

Reuniunea generală de consum din Sibiu va hotărî într’o adunare generală apropiată lichidarea acestei întreprinderi întemeiate abia acum vre-o jumătate de an. Această fondare creată cu concursul păturilor intelectuale fără deosebire de naționalitate din Sibiu, prin directorul casei de păstrare săsești din Sibiu dl Dr. Carol Wolff, avea de scop ieftinirea articolelor de consumație, cari luaseră niște prețuri insuportabile. Reuniunea dela început, încă mult înainte de inactivare, are se suferă opoziția cea mai strașnică din cercurile negustorimei și a meseriașilor sași din Sibiu.

Cercurile comerciale săsești vedeau în întreprinderea aceasta o concurență păgubitoare sferei lor de activitate, iar antipatia față de initiatorul ei Dr. Wolff creștea pe zi ce merge, amenințând se ia proporții necalculabile și din punct de vedere național săsesc desbinând populația Sibiului săsească în două taberi rău îndușmănite. Special nu i-se putea iertă dlui director Wolff, că la cooperația reuniunii de consum, invitasese și pe Românii și Maghiarii din Sibiu, cari în aceiaș măsură ca și Sașii sufereau deopotrivă de scumpetea enormă a mijloacelor de traiu. În fine toată acțiunea dlui Dr. Wolff avea un caracter altruist: paralizarea acțiunii de exploatare a producătorilor față de consumatori, fără deshilinire națională.

Numele directorului Wolff este scris în istoria contemporană a Sașilor cu litere de aur. Acestui om Sașii au se mulțămescă în organizația politică, cât mai ales în cea economică progresul colosal ce l-au făcut și prin care se menține superioritatea culturală a elementului săsesc în Ungaria.

Pentru noi Românii din Sibiu numele dlui director Wolff deasemenea are sunetul cel mai bun, cât, ca locuitori ai acestui oraș avem și noi se mulțumim acestui om cu energie de fier unele din cele mai salutare întreprinderi, de cari beneficiem și noi.

Apeductul orașenesc, societatea de electricitate pentru luminarea orașului, băile moderne de abur și sanatoriul, al cărui nume e atât de bine cunoscut și în Regat, linia de tranvai electrică, iar acum canalizarea orașului sunt tot întocmiri, cari sunt de valoare și folos pentru locuitorii acestui oraș, și prin urmare și pentru noi Românii din Sibiu. Iar, că aceste moderne instituții s’au putut realiza în împrejurările modeste ale orașului Sibiu, e meritul am putea zice aproape exclusiv al directorului Wolff. Dacă întreprin-

derea cea mai nouă: Reuniunea de consum a suferit un fiasco, aceasta nu poate detrage nimic din merituositatea acestui bărbat valoros. — E numai isbucnirea unui grav conflict între idealism și realitate. Un conflict, de care nu e cruțat nimenea fie cât de superior ca intelect, ba am putea zice, că conflictul e cu atât mai grav cu cât idealismul e mai curat și mai pronunțat.

Mulțimea nu pătrunde în inima nobilelor caractere, și vederea ei îngustă nu pricepe motivele de acțiune ale minții largi, îndată ce i-se pare că prin o întocmire modernă i se pot atinge și numai momentan interese materiale conservate ca un fel de privilegiu din vechi timpuri.

Stim și noi din experiențele noastre proprii, că și la noi nu au răușit toate acțiunile, în special pe teren comercial, deși cei ce le-au inițiat au avut aceleiaș tinte înalte și altruiste ca și proiectele moderne ale drului Wolff.

Prin urmare nesuccesul întreprinderii, la care și noi suntem angajați în bună parte, nu-l putem privi sub alt raport, decât al referințelor noastre locale, cari au dovedit, că nu oferă teren prielnic pentru astfel de întreprinderi.

Când ne-am angajat și noi la întreprinderea dlui Dr. Wolff am făcut-o, că am apreciat absolut ideea salutară, cerând și noi realizarea ei. Intențiile dlui Dr. Wolff au fost cele mai curate, sprijinul nostru a fost sincer. Buna semintă a unui progres economic însă a găsit un teren infertil, roada a lipsit.

Credem, că și dl Dr. Wolff va găsi mângâiere absolută în convingerea aceasta.

Din partea noastră poate fi asigurat că în opinia publică românească din Sibiu, desființarea „Reuniunii de consum“, nu a desființat nici decum stima și aprecierea meritelor ce păstrăm valorosului bărbat al concetățenilor noștri.

Ne servește și noauă totodată spre mângâiere, că dacă Sașilor nu le-a putut reuși o întreprindere comercială în stil mare, unde ei au un avans de cel puțin 100 de ani în dezvoltarea economică față de noi, eșecul ce l'am suferit și noi cu o societate comercială altădată, astăzi poate fi judecat cu calmitatea cea mai obiectivă, care atunci ni-a lipsit.

Ne poate fi însă și spre învățătură, să nu fim conduși de un idealism fără critica severă a cicosanțelor când pornim acțiuni economice noi, pentru cari însă nu avem datele de experiențe proprii. Iar și dacă le pornim sub presiunea opiniei generale, să avem atâta tărie să renunțăm la timp oportun la ideile noastre, când ajungem la convingerea, că nu sunt realizabile pentru o vreme mai îndelungată.

Invingerea dorințelor proprii e o victorie tot așa de mare, dacă nu chiar mai strălucită, decât lupta contra unor împrejurări, cari sunt mai tari decât puterile noastre.

Ermil Borcia

Qualificația directorilor.

În Austria s'a întâmplat în timpul din urmă adeseori, că în fruntea băncilor, a căilor ferate și a altor întreprinderi cu caracter comercial-economic au fost puși înalți funcționari de stat, juriști, cu totul laici în noua lor carieră și fără cunoștințele tehnice recerute pentru buna conducere a acestor întreprinderi.

Contra acestei „invaziuni“ de elemente străine și laice în comerț și finanțe își ridică glasul un publicist austriac combătând tendința juriștilor de a acapara posturile de conducători la întreprinderi pur comerciale și financiare.

Expunerile publicistului austriac se potrivesc și la referințele noastre, unde asemenea mai predominază și azi încă tendința de a pune la conducerea băncilor advocați, preoți, pensioniști de toate categoriile, etc. — numai ceea ce ar trebui — nu.

Maximilian Paul-Schiff, acesta este numele publicistului își începe expunerile, citând enunțările a doi financieri reputați: *G. Siemes*, directorul băncii „Deutsche Bank“, care s'a pronunțat privitor la politica băncii sale cum urmează: „Că afacerea de bancă, întreprinderea de cale ferată și o întreprindere industrială în esență nu se deosebesc de alte întreprinderi comerciale, azi nici în Austria (ba nici în altă parte — Nota Red.) nu mai poate forma obiect de discuțiune. Noi nu suntem o fundațiune pie, ci întreprindere comercială. Unde ni-se oferă prospecte de afaceri, intrăm în ele, nu putem aștepta până poimâne. Anul viitor poate să aibă altă înfățișare și ni-se închid izvoarele, azi încă deschise. Astfel noi nu putem țineă seamă de tradiții și alte asemenea“.

Iar *P. Warburg*, unul din șefii casei de bancă Cuhn, Loeb & Comp din New-York a zis următoarele:

„Băncile în ceea ce privește acuirea de bani nu sunt din capul locului instituțiuni publice, strâns legate unele de altele, nu pot fi forțate a conlucra în ori și ce direcțiune, prin ceea ce și-ar periclită propriile lor afaceri“.

După principiile acestea — continuă Paul-Schiff — ar trebui conduse întreprinderile și în Austria. Nu pot avea acestea alt scop decât a-și asigura afaceri bune, a vinde și cumpără cu profit, a cumpără ieftin și a vinde scump, ca acționarii băncilor, căilor ferate etc. să profite.

Din cari clase sociale se recrutează în timpul mai nou bărbații, chemați a desvoltă activitatea schițată mai sus? Dintre juriști, resp. funcționarii de stat cu studii juridice. Putem prețui mult, sau putem desconsidera jurisprudența, acceptând părerea unui scriitor, care zice: trei din patru părți ale științelor juridice sunt pentru noi absolut nefolosibile, iar despre o a patra parte nu știm, ce valoare au sau n'au; la tot cazul însă experiența și exemplele unor financieri distinși ne învață, că rezonamentul de lipsă pentru viața

practică și capacitatea de a prinde toate grabnic și la timp potrivit nu se poate însuși din cărțile de legi. Amestecul unui jurist în afacerile unei întreprinderi economice vii este numai dăunătoare. Aplicarea de juriști practici la syndicate — cum se face în Germania, — da are rezon, directorii însă au cu totul altă chemare. Prin urmare calificația și cunoștințele juridice nu sunt pregătiri pentru activitate prielnică pe terenul comercial. Funcționarii de stat au deadreptul oroare de orice răspundere. Pe când în comerț, în finanțe, hotărârile trebuie luate uneori grabnic, momentan și conducătorii trebuie să și fie gata a purta responsabilitatea. La aceasta juristul nu este bun, în urma modului său de cugetare special, și a obiceiului de a precumpăni toate punctele de vedere, mai ales juridice.

Față de aceasta se face obiecțiunea, că nu este just, dovedește micime de suflet, a judecă pe oameni după proveniența lor. Lucrul principal este rezultatul. Și pot fi și juriști buni financieri, conducători de bănci. Da, așa este, dar aceia de regulă au înclinare spre chestiile financiare și aprofundează afacerile și cele tehnice. Dar aceia sunt foarte rari.

Nu odată se zice, că calificația de specialitate rutina, nu este de importanță; mai important este ca conducătorul, directorul să fie capabil a pertracta, a reprezenta. Nu este de desconsiderat nici aceasta, dar i-se atribuie pe alocurea o importanță exagerată. Prin reprezentare nu se poate crea, iar în activitatea comercială crearea este lucrul principal.

Acum 300 de ani un domnitor a scris următoarele: „comerțul și navigațiunea sunt stâlpii, cei mai puternici ai unei țări“. Azi când chiar și la transacțiunile cele mai simple se vorbește atât de mult de „interesul public“, este de mare interes public a constata serios și temeinic, de ce numai comerțul nu este capabil a se întregi de sine și de ce tocmai „cei mai puternici stâlpi ai statului“ nu pot arăta în ce privește conducătorii urmași demni.

Jurisdicțiune.

Decizii curiale.

Posesorul cambial are să documenteze îndreptățirea de a șterge (nimici) o clauzulă de domiciliare de pe cambiu. Curia reg. 358/1910 — 6 Mai 1910.

*

Protestul se poate ridica față de trasat la casa sa din comuna arătată pe cambiu ca locuință a lui, chiar și în cazul când dânsul (trasatul) s'a depărtat — în interval — din respectiva comună.

Curia reg. 391/910 — 31 Mai 1910.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 15 Septembrie 1910.

Situația pieții financiare engleze s'a ameliorat în măsură îmbucurătoare, deși tot aurul din ultimul transport de 750 000 funți sterling a fost plasat în străinătate. Un moment care a influențat favorabil asupra pieții este împrejurarea, că guvernul englez e decis a prolonga numai 3 milioane din cambiile de tezaur de 9 milioane £, cari sunt acum scadente. Discontul particular a scăzut la 2 $\frac{3}{4}$ %. Deocamdată sunt deci prospecte că rata Băncii engleze va rămâne ne-schimbată.

Sumarul Băncii imperiale germane pe săptămâna întâiu arată încă urmele încordării mari de ultimo. Imprumuturile au scăzut numai cu 48.1 milioane M., și Banca a pierdut din nou 17.9 milioane M. aur, iar rezerva de bilete a crescut numai cu 11.3 milioane M., dela 16.2 milioane la 27.5 milioane M. Discontul particular notează în Berlin 3 $\frac{3}{4}$ %. Nu mai puțin încordată e situațiunea în Paris din cauza multelor imprumuturi străine plasate în Franța, cari se evaluatează la 2 miliarde franci. De aceea discontul particular este aproape egal cu rata Băncii franceze.

Puțin satisfăcător este și sumarul Băncii de emisiune Austro-Ungare. În 7 crt. Banca are încă 78.7 milioane K sub dare, față de 136 milioane K libere de dare în anul trecut. În jumătatea a doua a lunii asemenea se prevăd mari cereri la Bancă. Discontul particular notează în Viena 3 $\frac{15}{16}$ %.

CRONICA.

Rugare. Redactorul responsabil al revistei noastre absentând, cu începere dela 1 Septembrie a. c., timp mai îndelungat din Sibiu, pentru evitarea întârzierilor rugăm ca toate scrisorile și manuscrisele, anunțurile etc. destinate pentru revistă să se adreseze exclusiv: Redacțiunii „Revistei Economice“, Sibiu — Nagyszeben și nu personal redactorului nostru.

*

Necrolog. Stan Steplea proprietar și comerciant, vicepresidentul băncii „Poporul“ din Săliște a decedat — precum ni-se anunță — Vineri în 9 crt.

*

Exportul de petrol al României în 1909. Direcțiunea statistice generale din ministerul finanțelor publică datele de mai jos privitoare la exportul petrolului românesc și derivatelor lui, în cursul anului 1909:

Petrol brut și derivatele lui
kgr.

Anglia	70.979.785
Austro-Ungaria	5.399.457
Belgia	28.843.740
Bulgaria	6.276.884
Egipt	66.316.619
Elveția	102
Francia	134.563.471
Germania	24.862.432
Grecia	17.321
Italia	30.829.605
Olanda	9.024.905
Rusia	801
Sârbia	291.568
Turcia	37.696.781
Alte țări	10.467.834

Total . 425.571.305

In valoare de Lei . . . 35.619,355

Exportul total de petrol și derivate, în 1909 comparat cu cifrele din ultimii doi ani precedenți, se prezintă în scădere și anume, față de 1908, cu 39,874 tone, iar față de 1907 cu 5,014 tone.

Ca urmare a scăderii, multe din țările ce împoartă obicinuît petrol românesc înregistrează scăderi mari față de anul precedent și anume:

Anglia (— 38,209 t.), Germania (— 9,247), Egiptul (— 13,628), Olanda (— 7,023), etc.

Sporuri ceva mai însemnate aflăm pentru: Austro-Ungaria (+ 1,776 tone), Belgia (+ 10,118), Bulgaria (+ 2,215), Francia (+ 15,198), Italia (+ 9,281), Turcia (+ 5,129 tone), etc.

Cel mai bun client pentru petrolul românesc și derivatele lui în 1909, ca și în cei doi ani precedenți, a fost Francia, care, dela 113 968 tone importate în 1907, a trecut la 119,365 în 1908, atingând 134 563 tone în 1909. S'a exportat în Francia mai mult benzină și petrol rafinat.

Urmează, în al doilea rând, ca și în anul precedent, Anglia, care se prezintă în 1909 cu o scădere de 38,209 tone față de anul precedent. Scăderea din 1909 se datorește, în bună parte diminuării exportului de gaz-oil.

Al treilea loc revine Egiptului, care își menține clasificarea din anul precedent, deși scade cu 13,628 tone. Aici se exportează aproape numai petrol lampant.

În al patrulea rând urmează Turcia cu un spor de 5,129 tone față de 1908. În această țară se exportează tot numai petrol lampant.

Locul al cincilea îl ocupă Italia cu un spor de 9,181 tone față cu anul precedent.

Al șaselea loc revine Belgiei, cu un spor de 10,118 tone.

Germania ocupă locul al șaptelea și înregistrează o scădere de 9,247 tone față de 1908.

Urmează: Olanda, Bulgaria, Austro-Ungaria, etc.

După clasificarea lor din 1909, țările importătoare reprezintă procentual următoarele cote:

Franța 32, Anglia 17, Egiptul 16, Turcia 9, Italia 7, Germania 6, Olanda 2, Austro-Ungaria 1, Bulgaria 1, alte țări 2.

Peste 90% din exportul român total de petrol și derivate se face prin Constanța restul prin Brăila (5%), Giurgiu (1.8%), Predeal (0.7%), Cernavoda (0.7%), etc.

Valoarea exportului din 1909 însumează franci 35.619,355.

Importul de petrol străin și derivate în România nu prezintă însemnătate deosebită. Se importează mai mult numai uleiuri minerale din Rusia, Germania și Austro-Ungaria.

*

Convenția comercială cu România: Tarifele vamale. În urma convenției comerciale cu România, intrate cu 1 crt. în vigoare, mărfurile cari pot fi importate din România sunt supuse următoarelor taxe vamele:

la grâu	K	6:30
" secară	"	5:80
" orz	"	2:80
" ovăs	"	4:80
" porumb	"	2:80
" mălai mărunț	"	1:20 per mm.

Aceste taxe mici vor avea în anul acesta o influență binefăcătoare și în acelaș timp foarte simțită asupra situației agricole la noi.

În ce privește importarea de vite din România sunt a se plăti: la boi K 60 de bucată sau de fiecare 100 Kgr. greutate în viață K 9:40. La vaci și la tauri vama este numai de K 30 pentru viței K 5 pentru oi K 2:50 per bucată. La porci cari nu trec peste Kgr. 110 vama e K 11 de bucată, la porci mai grei decât 110 Kgr. sunt a se plăti K 10 de fiecare 100 Kgr. în viață, iar la cei mai grei decât 120 Kgr.: K 22 de bucată. Pentru galițe vii se plătește K 4 pentru cele tăiate K 16 per maja metrică. Excepțiune dela aceste taxe fac găștele, cari n'au nici un fel de vamă. Carnea proaspătă se vămuește cu K 30 pregătită (sărată, afumată, păstramă) de K 45 per maja metrică.

BIBLIOGRAFIE.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor-curente, ediția a II-a de I. C. Panțu, prof. la școala sup. de com., o carte de specialitate în extensiune de I—IX+160 pagini, octav mare. *Prețul este 3 coroane. Se recomandă funcționarilor de bancă, membrilor din direcțiune, cenzorilor, proților și învățătorilor noștri și tuturor cari au de a face cu băncile și cu casele de păstrare. Se poate procura prin orice librărie sau direct dela librăria Ciurcu sau Mureșanu din Brașov, sau dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.*

*

Cheia pentru calcularea intereselor, cu instrucțiune pentru folosirea ei. Sibiu 1910. Editura „Revistei Economice”. Prețul 50 fil.

„Cheia” de sus este o tabelă de cifre, cu ajutorul căreia prin o simplă înmulțire (X) se pot afla cu cea mai mare ușurință și siguranță interesele după orice sumă pe anumite zile. Se poate folosi la calcularea intereselor la cambii, depuneri etc.

Îndeosebi este chemată a face bune servicii „Cheia”, bărbăților de încredere ai băncilor și însoțitorilor noastre, ușurându-le în măsură însemnată lucrul, ce îl au cu calcularea intereselor de întârziere la prulungiri de cambii și tot felul de imprumuturi de altă natură; dar o vor putea folosi cu succes și advocații; proții la socotelile bisericesti, notarii și colectorii de dare comunali; capitaliștii privați, cari cu ajutorul ei pot controla cu ușurință exactitatea dobânzilor, ce li-se socotesc după depuneri, efecte (hârtii de valoare) escontări de cupoane etc.

Cu un cuvânt „Cheia“ este o tabelă de adevărat folos practic pentru toți, cari au daraveri de bani și editarea unei astfel de „Chei“ a fost o trebuință demult și adeseori reclamată la noi.

Cheia pentru calcularea intereselor tipărită pe carton tare și durabil costă 50 fil. și se poate comanda la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu-Nagyseben.

La comanda de una sau două exemplare prețul se trimete mai bine în mărci poștale.

Biblioteca Băncilor Române.

- Nr. 1. Studii de contabilitate de Ioan I. Lăpădatu —50
- Nr. 2. Băncile române din Ungaria și Transilvania de Constantin Popp —50
- Nr. 3—4. Efectele publice de Ioan I. Lăpădatu —50
- Nr. 5—8. Studii practice de bancă de Ioan I. Lăpădatu 1—2—
- Nr. 9. Art. de lege LVIII: 1908 despre cec și Normativ pentru afaceri de cec, traduse de Constantin Popp —50
- Nr. 10. Legea de asigurare (§§. 453—514 ai Legii com.) traducere de Ermil Borcia. 1½ coale. Prețul —50

*

Alte scrieri de specialitate economică-financiară.

Problemele reformei băncilor de Dr. C. Diaconovich. Prețul K 1—, legat 1.50.

Anuarul Băncilor Române pe anii 1900—1909, à K 3—, pe 1910 K 4—.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor din direcțiune, de Alfred Kormos, traducere de Constantin Popp. Prețul K 3—.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea comiteului de supraveghiere, de Alfred Kormos, traducere de Constantin Popp. Prețul K 1.50.

Banca Austro-Ungară (organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune) de Ioan I. Lăpădatu. Prețul K 1—.

Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă de I. C. Panțu. Prețul K 4—

Legea tovărășiilor (legea comercială ungară art. XXXVII: 1875 cu o introducere și îndrumări pentru înființarea tovărășiilor) de V. C. Osvadă. Prețul 50 fil.

Băncile populare din România, de V. C. Osvadă.

*

Biblioteca populară a Asociației.

- Nr. 3. Despre cărțile funduare și întabulări, de Dr. V. Moldovan. Prețul —30
- Nr. 6. Despre testament de Dr. V. Moldovan. Prețul —30
- Nr. 7. Poșta, Telegraful și Telefonul de G. Todică. Prețul —20
- Nr. 10. Grădina de legumi de I. F. Negruțiu. Prețul —30
- Nr. 11. Cultura cucuruzului de I. F. Negruțiu. Prețul —20

- Nr. 20. Impărțirea, lucrarea și îngrijirea unei moșii de I. F. Negruțiu. Prețul —20

*

În editura „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“, au apărut:

1. „Ținerea vitelor“ de Eugen Brote K —24
2. „Trifoiul“, de Eugen Brote „ —24
3. „Prăsirea pomilor“, de Demetriu Comșa „ —24
4. „Legea veterinară“, de învățătorul Muntean „ —80
5. „Insoțiriile de credit“ (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote „ 1.60
6. „Cartea stuparilor săteni, de B. Simu „ —70
7. Statutele „Tovărășiilor agricole“ „ ——
8. Statutele „Insoțirilor de credit“ (Raiffeisen) „ ——
9. Povețe pentru stăpîrea gândacilor de Maiu „ —10
10. Darea pe vinuri și favorurile (înlesnirile), ce le face legea în privința ei proprietarilor de vii „ ——
11. Povețe pentru apărarea împotriva gândacilor cari sfredelesc mugurii „ —10
12. Scurtă povățuire la stăpîrea șoarecilor de câmp „ —10
13. Cum să imblătim orzul de bere? „ —18
14. Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nic. Iosif „ —70
15. Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc „ 1.60

Sumar.

Congresul cooperativ internațional în Hamburg. — O lichidare. — Qualificația directorilor. — Jurisdicțiune: Deciziuni curiale. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Rugare, Necrolog, Exportul de petrol al României în 1909, Convenția comercială cu România: Tarifele vamale. — Bibliografie: Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor-curente, Cheia pentru calcularea intereselor. — Biblioteca Băncilor Române. — Biblioteca populară a „Asociației“. — În editura „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“, au apărut.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 14 Septembrie 1910.

	per 100 kg. vinde . . .	20—	20.65
Grâu de Bănat		20—	20.65
„ „ Tisa		20—	20.75
„ „ Pesta		19.95—	20.65
„ „ Alba-reg.		19.90—	20.55
„ „ Bacica,		19.90—	20.50
Secară		14.50—	14.80
Orz		13.70—	14.90
Ovės		16—	16.60
Porumb		12.10—	12.30
Rapiță,		—	—
Slănină (clisă)		146—	151—
Untură de porc B.-Pesta		179—	180—

